

WARUNKI PRENUMERATY:
Miesięcznie z odbiorem na miejscu zł. 2.25. Z odnośnikiem do domu zł. 3.00. Z przesyłką pocztową zł. 3.00. Zagranicą zł. 5. — Cena pojedynczego numeru u sprzedawców gr. 10.

SŁOWO

CENY OGŁOSZEŃ: Przed tekstem 40 gr. za wiersz mm., nadane i w tekście 30 gr., za tekstem 20 gr., — tabelaryczne 50 pr. drożej, zagraniczne 100 pr. Drobne ogłoszenia 10 gr. za wyraz — Najmniejsze 1 zloty.

CZĘSTOCHOWSKIE

Dziennik polityczny, społeczny i literacki, poświęcony sprawom miasta Częstochowy i powiatu.

REDAKCYJA: ul. N. Marji Panny Nr. 32. Tel. 30.

REDAKTOR PRZYJMUJE codziennie od godziny 10 — 11 i 15 — 16.

Rok 1. Nr. 83.

Czwartek 25-go czerwca 1931 roku.

P.K.O. Nr. 307.955

Działalność parcelacyjna Banku Rolnego.

Znaczny spadek rentowności gospodarstwa wiejskiego, oraz wynikające stąd pogorszenie sytuacji finansowej szerokich rzesz drobnych rolników, wywołały poważne osłabienie ruchu parcelacyjnego, mimo wydatnego wzrostu podaży gruntów wielkiej własności i znacznej niżki cen ziemi. To też nie wyczerpano zapasu ziemi, przygotowanego przez Bank Rolny, a zaznaczyć należy, że w tym czasie działalność agrarna Banku Rolnego została poważnie usprawniona.

O powiększeniu zakresu i wydajności akcji agrarnej Banku Rolnego świadczą następujące liczby: obszar nabyty oraz przyjęty w 1930 r. do parcelacji obejmuje 11.995,6 ha, zaś obszar przekazany nabywcom — 11.002,3 ha, podczas gdy w roku 1929 analogiczne liczby wynosiły: 10.439,9 ha i 6.338,8 ha. Fundusze, zaangażowane w działalność parcelacyjną, wyrażały się w dniu 1 I 1931 roku kwotą 26.988 tys. zł., podczas gdy w bilansie na dzień 1 stycznia 1930 r. figurowały w sumie 19.151 tys. zł. Podkreślić należy, że decydują się ze względów państwowych i społeczno-gospodarczych na rozszerzenie akcji agrarnej, Bank Rolny równocześnie unika długotrwałego uwięzienia swych kapitałów w nieruchomościach ziemskich, dążąc do zakupów majątków, nadających się do szybkiej parcelacji, aby w ten sposób przyspieszyć obrót zaangażowanych środków i zapewnić im maksymalną wydajność. To też z ogólnego obszaru 7.694,2 ha, nabytego w 1930 r. przypadła na grunty orne, pastwiska i łąki 95,9 proc., zaś na grunty leśne, poleśne i inne — zaledwie 4,1 proc.

W 1930 r. oszacowano ogółem 78 majątki o łącznym obszarze 46.744,9 ha — bądź zgłoszone do kupna i zamiany, bądź wystawione na licytację, bądź wreszcie zafiarowane do komisowej parcelacji. Z oszacowanych nieruchomości nabyto 3 majątki o obszarze 7.964,3 ha, a do komisowej parcelacji przyjęto 6 majątków o obszarze 4.301,3 ha, — razem 11.995,6 ha.

Przez cały czas trwania akcji agrarnej, a więc od 1924 r. do końca 1930 r. Bank nabył 78 majątków o łącznym obszarze 73.348,9 ha, zaś do komisowej parcelacji przyjął 16 majątków o łącznym obszarze 19.112,3 ha — razem więc 94 majątki, obejmujące powierzchnię 92.461,2 ha. Racjonalny zakup ziemi oraz sprawne funkcjonowanie aparatu umożliwiły w 1930 r. znacznie przyspieszenie toku parcelacji. Ogólne projekty parcelacyjne opracowano dla 22 majątków na obszar 13.106,29 ha, a szczegółowe — dla 39 majątków na obszar 12.723,99 ha. W posiadanie nabywców oddano 2.067 działek lub samodzielnych osad o łącznym obszarze 11.002,3 ha. Umów wstępnych zawarto 1.263 na obszar 9.032,08 ha, zaś aktów kupna-sprzedaży, bądź też hipotecznego przewłaszczenia gruntów sporządzono 1.285 na obszar 7.441,7 ha.

Od początku działalności agrarnej Bank rozparcelował, t. j. przekazał nabywcom: z majątków własnych 32.449,2 ha, a z majątków komisowych 11.472,7 ha — razem 43.921,9 ha.

Mimo tak wzmoczonego tempa parcelacji, Bank dysponował jednak w dniu 1-I 1931 r. zapasem ziemi, obejmującym 47.773,7 ha, czyli o 1.336,6 ha więcej, niż w dniu 1-I 1930 r., a to wskutek rozszerzenia zakupu gruntów. Z ogólnej liczby 2.067 parcel, utworzonych w roku ub., przypadła w udziale: adjacantom 1.380, osadnikom 392, służbie dworskiej 100 parcel. Przeciętny rozmiar działek

wahał się — zależnie od przeznaczenia, od rodzaju gleby i od lokalnych warunków gospodarczych — dla adjacentów od 1,1 do 10,1 ha, dla osadników od 6 do 24,9 ha, wreszcie dla służby dworskiej od 3,5 do 23,3 ha.

Na oddzielną wzmiankę zasługuje akcja zabudowy osad powstałych z parcelacji. Akcję tę podjął Bank w 1928 r. na terenie województw zachodnich, a następnie rozszerzył ją i na kresy wschodnie. Posiada ona doniosłe znaczenie propagandowe dla sprawy podniesienia stanu budownictwa wiejskiego. Ogółem Bank Rolny zabudował 258 osad, z czego 89 przypada na 1930 r. Większość wzniesionych osad składa się z domu mieszkalnego, budynku gospodarskiego i stodoły.

Jeśli uwzględnić całkowity obrót ziemią, w zarządzie Banku znajdowało się w ciągu 1930 r. ca 56.000 ha gruntu, nie licząc 4.365 ha przyjętych do komisowej parcelacji, a pozostawionych w ręku właściciela. Obszar zagospodarowany wynosił w r. ub. 26.221 ha, z czego Bank eksploatował na własny rachunek 14.136,5 ha, natomiast wydzierżawił za opłatą pieniężną 9.985,5 ha, a za część sprzętu — 2.099,5 ha. Mimo prowizorycznego charakteru administracji, Bank dąży do utrzymania, względnie podniesienia kultury rolnej w parcelowanych

majątkach przez racjonalne używanie i staranne zagospodarowanie ziemi, a w razie potrzeby również przez uszczelnianie niezbędnych robót meljoracyjnych, i tak np. w majątkach: Bereźno, Dubno, Obhowo-Majdan-Hurby i Telehany zostało w roku 1930 zmeljorowanych około 2.250 ha gruntów ornych i 240 ha łąk. W zakresie administracji leśnej opracowano w 1930 r. projekt zmiany rodzaju użytkowania obszaru 2.180 ha.

W związku z działalnością parcelacyjną i kredytową oraz likwidacją wiejskiej b. rosyjskich banków ziemskich otaksowano 4.055 nieruchomości o łącznym obszarze 298,7 tys. ha, zaś dla potrzeb kredytu rejestrowego pod zastaw piodów rolnych oszacowano w 428 majątkach około 736 tys. kwintali zboża. Wobec zaostżenia restrykcji kredytowych, zarówno liczba, jak i obszar oszacowanych gospodarstw zmniejszyły się w porównaniu z latami ubiegłymi. Jedynie w dziale szacunków zbożowych wzrosła znacznie ilość pracy w związku z rozszerzeniem kredytu pod rejestrowy zastaw zboża. Wskutek braku dostatecznej liczby kandydatów, którzy posiadali by odpowiednie kwalifikacje, instytucje taksatorowe przyszłych, niezwiązanych stosunkiem służbowym z Bankiem w 1930 r. zlikwidowano.

Echa wielkiego planu Hoovera.

Niemieckie wypłaty długów wojennych w świetle liczb.

BERLIN. Należności, które spłacają Niemcy z tytułu planu Younga w okresie od 1 lipca 1930 roku do 1 czerwca 1932 roku wynoszą 1.697,5 milionów marek.

Moratorium, proponowane przez prezydenta Hoovera, dotyczy sum 1.519 milionów marek. Z sumy tej na Francję przypada 838,4 miliony mk., na Anglię 362, na Belgię 102,6, na Włochy 190,5, na Rumunię 12, na Jugosławję 79,3, na Grecję 7, na Portugalję i Japonię po 13,2, na Polskę 9,5.

Francja ze swej strony ma płacić Anglii z tytułu długów wojennych 255,8 miliony marek, Ameryce zaś z tego samego tytułu 228 milionów mk. Francja otrzymuje od Niemiec tytułem odszkodowań 838,5 milionów mk.

W myśl propozycji prezydenta Hoovera—Francja byłaby krajem, który musiałby na rok czasu zrezygnować z sumy 483 milionów marek, czyli najwięcej w porównaniu z innymi państwami wierzyielskimi. Zrozumiałem więc staje się, dlaczego Francja okazuje niechęć przyjęcia propozycji Hoovera.

Wpływy skarbu Stanów Zjedn. wskutek propozycji Hoovera zmniejszą się prawie o 2 miliardy mk.

Niezależnie od moratorium — pożyczka dla Niemiec.

WASZYNGTON. Ostatnio lansowane pogłoski, jakoby Niemcy w związku z memorjałem Hoovera miały otrzymać większą pożyczkę amerykańską — znajdują potwierdzenie.

Przedstawiciel „United Press“ miał wywiad z szeregiem wybitnych finansistów amerykańskich, między innymi z jednym z dyrektorów Federal Reserve Bank, p. Meyerem.

Finansiści ci przyznali, że istotnie toczą się rokowania o udzielenie większej pożyczki Niemcom i rokowania te postępują już znacznie naprzód. Dyr. Meyer zastrzegł się, że wszystko jednak może jeszcze ulec zmianie i rokowania

mogą się rozbić, jednak już dziś przypuszczać można, że pożyczka dla Niemiec dojdzie do skutku.

Rezerwa Ligi Narodów.

GEOEWA. Projekt Hoovera wywołał silne wrażenie w Genewie. Widoki powodzenia akcji Hoovera są oceniane z wielką rezerwą.

W politycznych kołach Ligi Narodów przypuszczają, że ze względu na projektowane rokowania w sprawie długów wojennych i odszkodowań, zostanie odłożone posiedzenie głównej komisji gospodarczej, które miało się odbyć w Genewie w dniu 13 lipca.

Prawdopodobnie komisja zbierze się dopiero pod koniec sierpnia, aby dać możliwość biorącym w niej udział ministrom do omówienia wielkich problemów polityczno-gospodarczych przed zgromadzeniem Ligi Narodów. (ATE).

Co myślą w Danji?

KOPENHAGA. Minister spraw zagranicznych, Munck, omawiał szeroko sprawę memorjału Hoovera i naogół wita z zadowoleniem odroczenie długów wojennych.

Munck przypuszcza, że odroczenie to przyniesie chwilowo odprężenie katastrofalnej sytuacji gospodarczej ogólnoswiatowej.

Giełda berlińska a plan Hoovera.

BERLIN. Po onegdajszej zwyczajnie na giełdzie berlińskiej, w czasie której niektóre kursy skakały nawet o kilkanaście punktów w czasie między otwarciem a zamknięciem giełdy — wczoraj nastąpiło uspokojenie.

Najwyższy poziom, jaki niektóre akcje osiągnęły przy zamknięciu giełdy w porównaniu z kursami otwarcia, nie przekraczał 2 do 3 proc.

Nastroj na giełdzie jest raczej wyciekający, co również odbiło się na ilości obrotów, znacznie mniejszej, niż dnia poprzedniego.

Za moratorium — nienaruszalność granic Polski.

PARYŻ. Oficjalne koła francuskie odnoszą się nieprzychylnie do projektu Hoovera, który uważają za niewystarczający. Francja zamierza domagać się od Niemiec uroczystego stwierdzenia nienaruszalności granicy polsko-niemieckiej. Przyjęcie planu Hoovera nie może nastąpić bez uzyskania od Niemiec szeregu gwarancji, zarówno natury politycznej, jak i finansowej. (ATE).

Francja działa w stolicy Ameryki.

WASZYNGTON. Przedstawiciel dyplomatyczny Francji przy rządzie waszyngtońskim, amb. Claudel, odwiedził był ministerjum spraw zagranicznych i odbył szereg ważnych konferencji.

Treść tych konferencji trzymana jest w ścisłej tajemnicy, wiadomo tylko tyle, że przedstawiciel Francji omawiał sytuację polityczną wytworzoną memorjałem Hoovera. Podobno za kulisami tych rozmów kryje się ważne pociągnięcie dyplomatyczne ze strony Francji.

Przeciwpropozycja francuska.

PARYŻ. Na propozycję amerykańską ma Francja odpowiedzieć własną kontrpropozycją. Zgodzi się ona zasadniczo na udzielenie Niemcom moratorium, lecz w zamian za to zażąda od Niemiec wpłacenia t. zw. „transzy bezwarunkowej” wynoszącej 62 miliony marek rocznie. Sumę tę mają wpłacać Niemcy na konto Francji do Bazylejskiego Banku Wpłat Międzynarodowych. Na temat propozycji odbędzie się w Izbie dyskusja, w sprawie której zgłoszono jak dotąd 4 interpelacje poselskie.

Hoover odrzuci zabiegi Francji.

LONDYN. Dzienniki angielskie donoszą, że rząd amerykański, oczekuje kontrpropozycji francuskiej, jednak prez. Hoover jest zupełnie zdecydowany ją odrzucić. W kołach angielskich twierdzą, że plan Hoovera winien być najdalej za tydzień zaakceptowany i wejść w życie już z dniem 1 lipca b. r.

Opinia Polski o planie Hoovera.

WARSZAWA. Oświadczenie Hoovera jest oceniane w warszawskich kołach politycznych, a specjalnie w kołach finansowych, jako próba poprawy sytuacji światowej przez przyjęcie z pomocą państwom europejskim, dotkniętym kryzysem gospodarczym. Polsce daje projekt Hoovera pewną oszczędność budżetową. Wprawdzie Polska jest najmniej zainteresowana sprawą spłat, to jednak, jak twierdzą sfery miarodajne, należy przywiązać jak największą wagę do pewnego uspokojenia na rynkach pieniężnych. Piękny cel Hoovera da się zrealizować jedynie przy równoczesnym zaprzestaniu przez niektóre państwa, a zwłaszcza Niemcy, polityki agresywnej.

Proces o skradzioną naftę rosyjską.

NOWY JORK. 26 rosyjskich towarzystw przemysłu naftowego, których majątek został skonfiskowany przez bolszewików, wniosło skargę do sądu najwyższego Stanów Zjednoczonych przeciwko firmom: „Standard-Oil” i „Vacuum-Oil”, żądając od tych firm odszkodowania w kwocie 15 milionów dolarów.

Rosyjscy przemysłowcy naftowi zaznaczają w skardze, iż poczynając od stycznia 1925 roku wyżej wymienione firmy zakupiły od rządu sowieckiego 35 milionów beczek nafty, wiedząc, że nafta ta jest własnością rosyjskich przemysłowców naftowych i została nieprawnie skonfiskowana przez rząd sowiecki.

Przed stu laty.

Projekt generała Prądzińskiego.

Korzystając z uspokojenia się nerwów w głównej kwaterze, Prądziński, zaproponował naczelnemu wodzowi ponowne podjęcie zaczepnych działań wojennych przeciwko Kreutzowi i Rüdigerowi.

Według propozycji Prądzińskiego, część wojska polskiego miała Kreutzę zepchnąć poza rzekę Bug, poczem pobić Rüdigerę w natarciu na jego tyły.

Część zaś naszego wojska miała zajmować stanowisko pod Modlinem, przyczem Chrzanowski miał nadal działać w Lubelskiem.

Prądziński zarazem oświadczył gotowość objęcia dowództwa, względnie przyjęcia stanowiska szefa sztabu dowódcy wznówionej wyprawy przeciwko Kreutzowi i Rüdigerowi. W ostatnim wypadku, Prądziński zastrzegł sobie wpływ na decyzję dowódcy.

Lecz naczelny wódz i na to posunięcie się nie zgodził.

KRONIKA.

KALENDARZYK

Czwartek 25 czerwca: Prospera B.W.
Wschód słońca: g. 3.15. Zachód 19.59
Długość dnia 16 godz. 44 m.

Nocne dyżury aptek.

W nocy z środy na czwartek: Nowy Rynek, Kordeckiego.

W nocy z czwartku na piątek: 2 Aleja, Narutowicza, Kościuszki

Pielgrzymki ze Śląska Opolskiego. W sobotę, 27-go b. m. przybędą do Częstochowy, na Jasną Górę dwie pielgrzymki ze Śląska Opolskiego: jedna w liczbie 325 osób — przybędzie pociągiem osob. o godz. 11.26, druga — 105 osób tegoż dnia o godz. 13.30. Obie te pielgrzymki zorganizowane zostały w różnych miejscowościach Śląska Opolskiego. Przyjęciem i przydzieleniem kwatery zajmie się p. Poliszewski z ramienia Związku Obrony Kresów Zachodnich. Rodacy z pod zaboru pruskiego pozostaną w murach Jasnej Góry i miasta naszego prawdopodobnie 3 dni.

Walne zebranie Tow. Przeciwgruźliczego. W dniu 25 czerwca o godz. 20 odczytanie się w lokalu Poradni, (ul. Śląska 2) w I-ym terminie, lub o godz. 21-iej w II-ym terminie walne zebranie członków Towarzystwa Przeciwgruźliczego, z następującym porządkiem obrad: 1. Zagajenie zebrania przez prezesa Towarzystwa d-ra K. Rożkowskiego. 2. Wybór przewodniczącego zebrania. 3. Odczytanie protokołu z ostatniego walnego zebrania. 4. Sprawozdanie Komitetu Opieki Społecznej nad Rodziną Gruźliczą. 5. Sprawozdanie kierownika Poradni d-ra St. Szwedowskiego. 6. Sprawozdanie skarbnika Towarzystwa. 7. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej. 8. Zatwierdzenie sprawozdań. 9. Zatwierdzenie preliminarza budżetowego na rok 1931. 10. Sprawa nabycia nieruchomości na preventorium. 11. Wolne wnioski.

Zapisy do szkół powszechnych w Częstochowie przyjmowane będą w dniach 26, 27 i 30 czerwca od godziny 8—12 i od 16—19.

Próbny alarm syren fabrycznych. Na zarządzenie magistratu, w porozumieniu ze Strażą Ogniową, odbył się w dniu dzisiejszym próbny alarm dla sprawności syren fabrycznych. Już od godziny 9.30 rozległy się przeraźliwe gwizdy syren, jakgdyby donoszące o pożarze. Gwizd syren przetrwał się do godziny 11, gdyż wszystkie syreny po kolei gwizdały, zdając niejako egzamin swej sprawności.

Togi w sądach od pierwszego lipca. W Częstochowie od 1 lipca b. r. wszyscy sędziowie, zarówno okręgowi, jak grodzcy, przedstawiciele urzędu prokuratorskiego i palestry włożą po raz pierwszy czarne togi.

Koncert-popis Szkoły Muzycznej L. Wawrzynowicza. W czwartek, 25-go b. m., o godz. 19-tej odbędzie się w małej sali (kameralnej) koncert-popis uczenia i uczniów wyższych klas Szkoły Muzycznej Ludwika Wawrzynowicza. Program nader urozmaicony, ze względu na 25-letnią owocną działalność tej uczelni, która wypuściła już spory następ muzyków, zajmujących obecnie poważne stanowiska w Polsce. Wśród wielu utworów klasyków, usłyszymy także koncert Beethovena na dwa fortepiany, ponadto śpiewy solowe, chóralskie i wyjątek z opery fantastycznej L. Wawrzynowicza „Jaga”.

Pośpieszmy z pomocą bezrobotnym!

Do mieszkańców miasta Częstochowy, Obywateli Państwa Polskiego.

Kryzys gospodarczy, który w wyniku wielkiej zawieruchy dziejowej przeżywa niemal cały świat, dał się boleśnie odczuć znacznej liczbie obywateli kraju naszego, pozbawionych pracy, a z nią i środków utrzymania.

Wprawdzie bezrobotnych w Polsce mamy procentowo znacznie mniej, niż nasi sąsiedzi, nie możemy jednak zapomnieć o tem, że jesteśmy młodym organizmem państwowym, który nie zdążył jeszcze nabrać sił materialnych, by poddać wielkim wydatkom na złagodzenie skutków tego przesilenia gospodarczego.

Potrzeba chwili nakazuje nam zapukać do serc wszystkich mieszkańców Częstochowy, którzy za Obywateli Państwa Polskiego się uważają, wezwać ich do czynu obywatelskiego.

Niech popłyną ofiary do Społecznego Komitetu Niesienia Pomocy Bezrobotnym, by ci, którzy nie z własnej winy pracować nie mogą, mieli możliwość przetrwać i doczekać się lepszej przyszłości.

Niech wśród ofiarodawców, wszak tylko obowiązek względem kraju i bliźnich spełniających, obok tych, którzy zawsze chętnie groszą swój na cele społeczne ofiarowują, znajdują się obywatele, którym los dóbr materialnych nie szczędził.

Straszne odkrycie nad brzegiem Warty.

Odcięta stopa ludzka, znaleziona przy ulicy Złotej.

Wczoraj w godzinach popołudniowych mieszkańcy ulic nadbrzeżnych zaalarmowani zostali strasznym odkryciem, jakiego dokonała przy ulicy Złotej, nad brzegiem Warty, pewna kobieta, zamieszkała w sąsiedztwie. W ręce jej dostał się bucik (kamasz) męski, z którego wyzierała cała stopa ludzka. Przerazona tem odkryciem kobieta w pierwszej chwili wrzuciła straszny ten dowód niewyjaśnionej dotąd zbrodni do Warty, skąd ponownie wydobyły go kąpiące się tam dzieci.

Na alarm, podniesiony przez dzieci, nad brzeg Warty zbiegły się tłumy ciekawych, z przerażeniem oglądając nieme świadectwo tajemniczej tragedji. Wkrótce też przybył policjant, który na miej-

scu przeprowadził dochodzenie, trzymane narazie w tajemnicy, ze względów koniecznej w takich razach ostrożności.

Na miejscu straszego odkrycia znalazł się też bezwzględnie przedstawiciel „Słowa Częstochowskiego”, który dokładnie obejrzał owe znalezisko: jest to zwyczajny kamasz, utrzymany w dobrym stanie, odcięta stopa owinięta strzępami, co pozwala przypuszczać, że ofiara należała do sfer mniej zamożnych. Wierzenia część stopy znajdowała się w stanie rozkładu i na pierwszy rzut oka przedstawiała jakąś dziwną masę.

O godz. 21-szej posterunkowy policji zabrał ten dowód tajemniczej zbrodni do II-go komisariatu, który prowadzi dalsze dochodzenia.

opryszek zadał mu kilka ciosów w brzuch, powodując krwotok wewnętrzny i w następstwie śmierć.

Sąd skazał Kozyra na 5 lat ciężkiego więzienia. Rozprawie przewodniczył sędzia Herasimowicz, oskarżał prok. Karniol, obronę wnosili mec. Meźnicki.

Oszustwo z kupnem koni. Pan Sziama Fajgenblat (zam. w Czeladzi) powierzył p. Moszkowi Klizmanowi (zam. w Sosnowcu) kupno koni. Na cel ten przeznaczył 910 złotych, które też wręczył Klizmanowi, lecz ten, gdy otrzymał pieniądze, ulotnił się niemyślnie o powierzonej mu misji.

P. Fajgenblat zameldował o całym wypadku tutejszej policji, która zajęła się odszukaniem oszusta.

ZE SPORTU.

Tennisista polski zwyciężył w Anglii.

LONDYN. Onegdaj rozpoczął się w Wimbledon pod Londynem wielki tenisowy turniej międzynarodowy o mistrzostwo świata na kortach trawiastych.

Mistrz Polski — Ignacy Tioczyński w pierwszej rundzie pokonał gładko Anglika Partridge'a (grał zamiast South'a) w trzech setach 6:2, 6:1, 6:1.

Polak grał doskonale. Mecz trwał zaledwie 45 minut, co jest swego rodzaju rekordem Wimbledonu, gdzie spotykają się naogół przeciwnicy jednakowej, bardzo wysokiej klasy.

Dzień onegdajszy przyniósł niebywałą sensację w postaci zdecydowanej porażki mistrza świata — Francuza Henri Cochet'a, który w pierwszej rundzie przegrał z młodym, znanym tenisistą angielskim Sharpe'm (grał w drużynie pucharowej w roku ubiegłym przeciwko Polsce) w 3 ch setach 1:6, 3:6, 2:6.

Z POWIATU CZĘSTOCHOWSKIEGO.

Piękna uroczystość w Wielkim Borze.

Pp. wojewoda kielecki i starosta częstochowski wezmą udział w poświęceniu Domu Ludowego i wozowni straży ogniowej.

W niedzielę, 28-go b. m. odbędzie się we wsi Wielki Bór, gm. Grabówka, niezwykła uroczystość: poświęcenie i otwarcie Domu Ludowego, oraz wozowni miejscowej straży ogniowej.

Dom Ludowy powstał ze składek mieszkańców wielkiego Boru, dzięki wyczerpanej pracy p. Jana Idziaka, który kierował akcją zbiórki, nie wyczerpywał się w najprzeróżniejszych pomysłach, jak urządzenie zabaw ludowych i t. p., aby zebrać odpowiedni fundusz na wzniesienie Domu Ludowego.

Budynek Domu Ludowego, mieści w drugiej części także wozownię straży ogniowej i przedstawia się okazale, cały z cegły, o kilkunastu wielkich oknach, z salą sceniczną i do zebrań, urządzenie wewnętrzne gustowne, wiele światła i powietrza.

Ludność Wielkiego Boru korzystać będzie z tych pomieszczeń na zebrania, przedstawienia amatorskie, odczyty, wykłady, zabawy ludowe i t. p.

Z prawdziwym uznaniem podkreślić należy owocną i celową pracę mieszkańców Wielkiego Boru z p. Idziakiem na czele, że umieli zakrzętnąć się około wzniesienia budynku, w którego murach gościć będzie oświata, kultura i sztuka ludowa i żywe słowo, a zdrowe ziarno, rozsiewane stamtąd, wschodząc niewątpliwie będzie na glebie żywej, jaką stanowi lud nasz poczciwy.

Budynek Domu Ludowego łączy się z wozownią, strażą ogniową, jest to właściwie jeden obiekt, wygląda imponująco i świadczy chlubnie o działalności naszych kmieci, że idą z postępem czasu i umieją sobie radzić, słuchając dobrych wskazówek swych przewodników. Lud zdziłać może dla sprawy bardzo wiele, jeżeli tylko przyjdzie doń z dobrą radą, a dowód tego dał właśnie Wielki Bór, święcąc pięknym przykładem innym wsiom naszego powiatu i może nawet całej naszej dzielnicy.

Na uroczystość poświęcenia Domu Ludowego i wozowni straży ogniowej przybędą pp. wojewoda kielecki Paciorowski i starosta powiatu częstochowskiego, inż. Kühn. Najwyżsi przedstawiciele władz naszych z województwa i powiatu niewątpliwie dumni są z tak przykładowej zaradności mieszkańców Wielkiego Boru, którzy pięknym tym wysiłkiem wystawili sobie chlubne świadectwo.

Niedzielna uroczystość ściągnie do Wielkiego Boru także okoliczne straże ogniowe z Grabówki, Gąszyna, Kalei, Kawodrzy Górnej, Kiedrzyńska, Wyczerp i inne.

Krwawa bójka w Blesznie.

W czasie kłótni doszło do bójki między braćmi Marcinem i Janem Synoradzkiemi, zam. w Blesznie, z jednej strony, a Józefem Drozdem, (zam. tamże) z drugiej strony. W trakcie bójki Drozd doznał ciężkich uszkodzeń ciała.

Sprawców pobicia policja aresztowała.

Pożar zniszczył zagrodę włościańską.

We wsi Suliszowice, gm. Olsztyn, w zagrodzie p. Juljanny Piętańki powstał pożar, którego pastwą padły: dom mieszkalny, stodoła i obora.

Ogłoszenie.

Nr. E. 1875-31
Komornik Sądu Grodzkiego w Częstochowie I-go rewiru, zamieszkały w Częstochowie przy ul. Waszyngtona (Jasna) Nr. 5, ogłasza, że w dniu 3 lipca 1931 r. od godziny 10-jej zrana w Częstochowie przy ul. Panny Marji Nr. 46 odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości należących do Wacława Orła, mianowicie: urządzenia sklepowego i różnych mebli domowych, ocenionych na zł. 1575.
Dnia 9 czerwca 1931 r.

Nr. E. 206-31

Komornik Sądu Grodzkiego w Częstochowie I-go rewiru, zamieszkały w Częstochowie przy ul. Waszyngtona (Jasna) Nr. 5, ogłasza, że w dniu 7 lipca 1931 r. od godziny 10-jej zrana w Częstochowie przy ul. Kilińskiego Nr. 15, odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości należących do Towarzystwa Budowy i Eksploatacji Teatru w Częstochowie, mianowicie: 200 krzesel ocenionych na zł. 1500.

Zaareztowane przedmioty mogą być sprzedane niżej ceny szacunkowej, jako w drugim terminie.
Dnia 16 czerwca 1931 r.

Komornik Sądowy K. PEŁKA.

Z KRAJU.

**Proces o olbrzymie nadużycia
na szkodę państwa we Lwowie.**

Onegdaj rozpoczął się we Lwowie w sądzie okręgowym wielki proces o milionowe sprzeniewierzenia, dokonane przez przemysłowca dra. St. Vinzenesa, jego brata Kazimierza, przemysłowca, Tadeusza Strzeleckiego, b. dyrektora komunikacji autobusowej w Częstochowie, oraz Adolfa Lautnera, kupca z Kołomyi, — na szkodę „Polminu”.

Wedle aktu oskarżenia, sprzeniewierzyli oni w latach 1927 i 1928, jako właściciele przedsiębiorstwa handlowego „Produkcja” we Lwowie 1.021.205,75 zł., pobrane od firmy „Polmin” za oddane im w komisową sprzedaż produkty naftowe. Akt oskarżenia przytacza również fakt, że w żaden sposób nie można było odnaleźć ksiąg handlowych firmy „Produkcja”, dopiero po pewnym czasie znaleziono je u niejakiego Rosenbecka, który w swoim czasie otrzymał polecenie od dr. Vinzenesa spalenia ich. Rozprawa potrwa około 2 tygodni. Jako świadkowie będą przesłuchani m. in. b. dyrektor „Polminu” min. Boerner i prof. Pilot.

Morderstwo na tle walki konkurencyjnej.

Jak donosi „Expres Zagłębia”, w Jędrzejowie, na tle walki konkurencyjnej doszło wczoraj nad ranem do morderstwa. Na postoju autobusów wynikała kłótnia o pasażera pomiędzy właścicielem autobusu Berensztajnem i konkurentem jego, Lewim. Obaj przedsiębiorcy chcieli pasażera ulokować w swoich autobusach.

Zdenerwowany Berensztajn dobył noża i uderzył nim Lewiego w klatkę piersiową. Cios był śmiertelny, naruszył bowiem serce. Lewi zmarł po paru minutach wskutek odniesionej rany. Zabójcę natychmiast aresztowano i osadzono w więzieniu. Morderstwo to wywołało w Jędrzejowie ogólne poruszenie.

Okrutny żonobójca na Śląsku.

Przed cechownią kopalni siemianowickiej rozegrał się onegdaj przed południem straszny dramat rodzinny.

Do zatrudnionego w tej kopalni Romana Mortisza z Czeladzi przyjechała jego żona i zażądała od niego oddania jej całej tygodniówki. W toku wynikłej wskutek tego sprzeczki Mortisz porwał siekierę i jednym uderzeniem odrąbał żonie ramię. Nieszczęśliwa kobieta zmarła po przewiezieniu jej do szpitala wskutek upływu krwi.

Zabójcę aresztowano.

Kat pojedzie do Wielkopolski.

Swego czasu sąd okręgowy w Lesznie (Wielkopolska) skazał na śmierć dwóch braci, Jana i Walerjana Gąsków za zamordowanie w roku 1924 osadnika niemieckiego, Gotlieba Simona.

P. Prezydent w drodze łaski zamie-

Kącik gospodarski.**Do ogółu rolników.**

W tym roku, tak samo jak i w latach poprzednich, zbierana będzie statystyka rolnicza.

W miesiącu lipcu odbędzie się spis gruntów pod poszczególnymi użytkami tj. ziemi ornej, łąk, pastwisk, lasów itp. i pod poszczególnymi uprawami, jak żytem, pszenicą, ziemniakami itp., oraz spis zwierząt gospodarskich.

Statystyka rolnicza, to jedna z najskuteczniejszych broni rolnika w walce z kryzysem, tak bardzo rolnictwo dziś gnębiącym. Z liczb, podawanych przez was, rolnicy, dowiedzą się właściwe czynniki o tem, jak się przedstawia sytuacja rolnictwa w obecnej chwili i na tej podstawie będą mogły obmyślić, co państwo winno czynić, by wam dopomóc. Tylko wtedy jednak wydane zarządzenia będą mogły być celowe, to jest przynoszące ulgę rolnictwu, jeśli odpowiedzi wasze na pytania, postawione przez statystykę, będą zgodne z prawdą. Podawanie liczb, niezgodnych z prawdą, wytworzy fałszywy obraz położenia rolnictwa i wtedy w najlepszej wierze wydane zarządzenia mogą przynieść zamiast ulgi — szkodę.

nił karę śmierci na 9 i 12 lat ciężkiego więzienia.

Trzeci sprawca zbrodni, Andrzej Kramski, zbiegł do Niemiec. Ostatnio trapiiony wyrzutami sumienia, Kramski przybrał do Polski i oddał się sam w ręce władz. Ubiegłej soboty Andrzej Kramski stanął przed sądem w Lesznie, który i jego skazał na śmierć, przez powieszenie.

**Rok więzienia za nadużycia
w poselstwie polskiem w Brukseli.**

Sąd Okręgowy w Warszawie rozpatrywał sprawę b. buchaltera poselstwa polskiego w Brukseli, Ryszowskiego, oskarżonego o malwersację 140.561 franków belg. Przed kilku laty przyjął Ryszowski stanowisko buchaltera w poselstwie polskiem w Brukseli. Pewnego dnia zgubił on 20 tys. franków, które poseł Jackowski pokrył z własnej kieszeni, strającą mu co pewien czas pensję drobnymi sumami. Od tego czasu zaczął buchalter dopuszczać się nadużyć, wskutek czego wydano go z posady. Na rozprawie bronili się oskarżony tem, że od czasu, gdy zgubił 20 tys. franków, zaczął grać hazardowo, aby móc te pieniądze zwrócić i to go stało pogrążyło. Sąd skazał Ryszowskiego na rok więzienia zaliczeniem 9-miesięcznego aresztu przewencyjnego.

Zamach bandytów na kolej.

Jednego zbrodniarza pochwycono.

W pobliżu Białowieży ułożyli bandyci na torze kolejki wąskotorowej przeszkodę z kłoców drewnianych, wskutek

czego drezyna, którą jechał kierownik tartaku w Poryckiej Budzie p. Korenciewicz wraz z dwoma robotnikami, musiała się zatrzymać. W czasie wysiadania pasażerowie zostali przywitani gradem kul, od których wszyscy trzej zostali ciężko ranni. Po obrabowaniu pasażerów bandyci zbiegli. Policja przychwyciła wkrótce jednego z opryszków niejakiego Budziaka. Ranni zostali odwiezieni do szpitala w Białowieży.

ZE SWIATA.**Zastrzelenie szefa czczewczajki.**

Na moskiewsko-kazańskim dworcu kolejowym w Moskwie robotnik Makarow zastrzelił z rewolweru szefa kolejowego G.P.U. Bielowa, za to, że ten przesładował robotników, nienależących do partii komunistycznej.

**Arystokracja rosyjska w rządzie
 bolszewickim**

Wychodzący w Paryżu dziennik emigracji rosyjskiej „Poslednja Nowost” donosi, iż wśród szerokich mas głoduającej ludności sowieckiej rozpoczęły agitację żywoły przeciw sowieckie, rozpyszające pogłoski, iż na wyższych stanowiskach w Kremiu siedzą książęta, hrabiowie i szlachta rosyjska.

Pogłoski te, puszczane między ciemnym ludem, wywołują radykalne nastroje przeciw rządowe i bardziej pogłębiają przepaść między narodem a władzą.

Nastroje te są tak silne, że pod ich wpływem wybuchały częste nieporozumienia między inteligencją komunistycz-

ną a chłopami, podejrzewającymi w każdym urzędniku sowieckim „hrabiego”.

**W Rosji i psom wydają mięso
na kartki.**

Jak donosi „Chicago Tribune”, w Moskwie zauważa się ostatnio prawdziwą epidemię wścieklizny psów i kotów i że liczba ukąszonych jest tak wielka, że w Moskwie nie wystarczy szczepionki przeciwko niej, a celem nabycia szczepionki wysłano specjalnych kurjerów do Berlina i Paryża.

Okazuje się, że wścieklizna rozwinięła się dzięki temu, iż z początku psy karmiono koniną, która źle ma oddziaływać na zdrowie kosztownych psów policyjnych. Wobec tego, ostatnio wydaje się psom wołowinę i cielęcinę na kartki. Na tem tle w niektórych sklepach zchodzą awantury, bo publiczność protestuje przeciwko wydawaniu mięsa psom, gdy go nie wystarcza nawet dla ludzi. Dla stłumienia podobnych buntów, władze zmuszone są uciekać się do specjalnych oddziałów milicji.

Co usłyszemy dziś przez Radio?

Warszawa, dnia 25 czerwca.

- 11.40 Przegląd prasy krajowej PAT.
11.58 Sygnał czasu z Warsz. Obserw. Astr. hejnał krak., program na dz. bież.
12.10 Muzyka z płyt gramofonowych.
13.10 Kom. meteor. i d. c. płyt.
14.50 Komunikat gospodarczy.
15.25 „Z szerokiego świata”.
15.45 Komunikat ŁOPP.
16.00 Muzyka z płyt gramofonowych.
16.45 Komunikat Centr. Biura Hydrograf. dla żeglugi i rybaków
17.10 Program dla dzieci.
17.25 Muzyka z płyt gramofonowych.
17.35 Odczyt ze Lwowa.
18.00 Koncert popołudniowy.
19.00 Rozmaitości.
19.20 Płyty gramofonowe.
19.30 Giełda rolnicza.
19.45 Urz. Kom. Państw. Instytutu Meteor.
20.00 Pras. dziennik radiowy.
20.10 Komunikat sportowy I.
20.15 Muzyka lekka.
21.30 Słuchowisko z Wilna.
22.15 Dodatek do Pras. Dz. Radj.
22.20 Kom. meteorol. polic., sport.
22.25 Program na dzień następnny.
22.30 Koncert z Katowic.
23.00 Muz. lekka i taneczna.

KATOWICE dnia 25 czerwca.

- 11.40—15.20 Transmisja z Warszawy.
15.20—15.35 Komunikaty Polskiego Związku Zrzeszeń Gospodarczych Woj. Śl. oraz komunikat Teatru Polskiego.
15.35—24.00 Transmisja z Warszawy.

WEŻE gumowe do polewania ulic,
ARTYKUŁY techniczne
i elektrotechniczne.
**Instalacje elektryczne,
RADIOAPARATY**
Polecą BIURO TECHNICZNE Polecą
„UNION” sp. z o. odp.
ul. Śląska 4. Tel. 7-70.

MASZYNE DO PISANIA w dobrym stanie kupimy. Oferty: Częstochowa, skrz. poczt. 139.

ZGUBIONO książeczkę wojskową, wydaną przez P. K. U. Warszawa 2, na nazwisko Józefa Wróbla.

Ksawery de Montepin.

MACOCHA

POWIEŚĆ

83

Potrzeba było odprawić Julję dla uniknięcia komentarzy o ucieczce Teresy, teraz pozbyto się Marij, by nie dać powodu do gawęd o powrocie córki, o której ona nie słyszała nigdy.

Pole było oczyszczone, świadków nie było żadnych, Daumontowie nie potrzebowali obawiać się niczyjej niedyskrecji.

Dzień przeszedł spokojnie. Robert rano udał się do biura i wrócił o godzinie zwykłej. Zdziwił się niezastawszy służącej, lecz nie powiedział ani słowa. Po obiedzie, przyniesionym z pobliskiej restauracji, odważył się uczynić żonie kilka pytań.

— Jutro wieczorem Tesesa będzie już tutaj... oto wszystko, co mogę ci powiedzieć. Wyjdź wcześniej z biura, zjedz obiad w restauracji i wracaj przedko... Na mnie nie czekaj, bo mogę powrócić późno w nocy.

— Więc na mnie zwalasz przyjęcie Teresy? — zawołał Robert przestraszony. — Dziękuję ci!

— Mój kochany, potrzeba nareszcie, byś przyjął się kiedyś na coś! — odrzekła Eugenia. — Pamiętaj, że nadzieja,

którąmy utracili, wraca nam znowu. Nadzieja, rozumiesz to? Posiadając Teresę w rękach, możemy dojść do upragnionego celu, do majątku! Pamiętaj być surowym z tem dzieckiem krnąbrnym i przestań być słamazarnym, jak jesteś zwykle. Zbytek gniewu nie zawadzi, owszem wyrwie skutek jak najlepszy. Potrzeba, aby Teresa wracając do domu rodzicielskiego, była wprost przerażoną, potrzeba by czuła nad sobą wolę żelazną, gotową w każdej chwili zgnieść ją... Niech wie występna, że między nią i Gastonem Dauberive wszystkie węzły zerwane są nazawsze! Zresztą zdaje mi się, że nawet nie będzie próbować oporu.

— Dobrze — odrzekł szef biura z westchnieniem — będę surowym, dramatycznym, strasznym... Ale, mój Boże, co tu kłopotów i ile subiekcji!

Eugenia odwróciła się od niego i wyszła, nie odpowiedziawszy ani słowa.

Robert udał się do kawiarni na partję pikiety i o zwykłej porze wrócił na spoczynek.

Nazajutrz już o godzinie ósmej rano, Eugenia była na nogach. Podeszła do okna i wyjrzała na ulicę.

Dzień był pogodny i jasny, lecz silny wiatr, wiejący z północy, czynił temperaturę prawie mrozną.

— Trzeba będzie się ubrać ciepło — mówiła do siebie.

W pół godziny była gotową, lecz za

nim wyszła, wyjęła z toaletki sztylce i zachowany w futeraku i włożyła go za gorset.

— A teraz w drogę... los rzucony! I wyszła, nie pożegnawszy się nawet z mężem.

Na stacji fiaków wzięła powóz i kazała się zawieźć do dworca kolei północnej. O godzinie dziewiątej siedziała już w pociągu, który ruszył natychmiast.

Przed samą dziesiątą, zakrywszy twarz gęstą woalką koronkową, wysiadła z wagonu na stacji Orry-la-Ville i skierowała się na drogę, wiodącą do Coyo. Ale zaledwie uszła kroków kilkanaście, wtem jakiś człowiek, siedzący nad brzegiem rowu pod lasem, powstał i zbliżył się ku niej.

Miał on na głowie obfite włosy ryże i gęstą długą brodę, niski, z wielkim rondem jedwabny kapelus i ubrany był w siwe długie palto.

Eugenia, spostrzegłszy tę dziwną postać, nie mogła powstrzymać obawy i chciała się cofnąć.

— Czekam na panią — rzekł nieznanomy, zdejmując kapelesz i kłaniając się z wyszukana grzecznością.

IX.

— Ale przebrałeś się znakomicie, panie Touret — rzekła Eugenia. — Pomimo, iż spodziewałam się tu cię zastać nigdybym jednak nie poznała, gdybyś nie przemówił. Czy są powozy?

Bezrobotni i poszukujący pracy korzystają z 50 proc. ulgi przy zamieszczaniu ogłoszeń drobnych.—Wszelkie komunikaty zrzeszeń i stow. kulturano-oświatowych umieszczane są bezpłatnie

Redaktor naczelny i odpowiedzialny: KAZIMIERZ PURWIN.

Wydawca: SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA.

Druk. Br. Święcki, ul. Najśw. Marij Panny Nr. 59. Tel. 30 i 7 99